

Vejledning til oversigt over krav efter AI-forordningen (højrisiko) (idriftsætter)

Indhold

1.	INTRODUKTION TIL OVERSIGTEN OVER KRAV EFTER AI-FORORDNINGEN (HØJ RISIKO) (IDRIFTSÆTTER)	2
1.1	Formål med oversigten	2
1.2	Indhold og anvendelsesområde for oversigten	2
1.3	Behov for supplerende og tilpasning	3
1.4	Indkøb af AI-systemer	3
1.5	Forholdet til databeskyttelsesforordningen	4
2.	KRAV TIL HØJRISIKO-AI-SYSTEMER I AI-FORORDNINGEN	4
2.1	Krav til idriftsætter	4

1. INTRODUKTION TIL OVERSIGTEN OVER KRAV EFTER AI-FORORDNINGEN (HØJRISIKO) (IDRIFTSÆTTER)

1.1 Formål med oversigten

Kommunen skal sikre, at de AI-systemer¹, der anvendes, overholder gældende lovgivning og understøtter korrekt brug af reglerne. Det er kommunens ansvar, at de AI-systemer, kommunen benytter, lever op til de retlige krav i hele deres levetid.

Formålet med denne vejledning og oversigten er at understøtte kommunen i at overholde de relevante krav efter AI-forordningen² på en dokumentérbar måde, hvor kommunen varetager rollen som idriftsætter af et højrisiko-AI-system.

Oversigten er et værktøj, som kommunen kan anvende til at liste de krav, AI-forordningen stiller til højrisiko-AI-systemet, og løbende dokumentere over for relevante interessenter, at systemet overholder reglerne. Oversigten indeholder *kun krav* til AI-systemets funktionalitet og ikke kontraktuelle krav, som f.eks. SLA, vederlag eller misligholdelse. Oversigten indeholder også andre krav til idriftsættere af højrisiko-AI-systemer, herunder f.eks. kravet om pligt til at lave en forudgående konsekvensanalyse.

Oversigten er opbygget efter bestemmelserne i AI-forordningen samt Kommissionens standardkontraktbestemmelser for offentlige organisationers indkøb af kunstig intelligens fra februar 2025.³ Det anbefales derfor, at kommunen ligeledes orienterer sig heri for en dybere forståelse af oversigten.

1.2 Indhold og anvendelsesområde for oversigten

AI-forordningen bruger en risikobaseret tilgang, så forpligtelserne afhænger af risikoen ved AI-systemet. Kravene bør tilpasses de risici, AI-systemet kan medføre.

¹ Som "AI-system" forstås "et maskinbaseret system, som er udformet med henblik på at fungere med en varierende grad af autonomi, og som efter idriftsættelsen kan udvise en tilpasningsevne, og som til eksplicite eller implicite mål af det input, det modtager, udleder, hvordan det kan generere output såsom forudsigelser, indhold, anbefalinger eller beslutninger, som kan påvirke fysiske eller virtuelle miljøer", jf. AI-forordningens artikel 3, nr. 1.

² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1689 af 13. juni 2024 om harmoniserede regler for kunstig intelligens og om ændring af forordning (EF) nr. 300/2008, (EU) nr. 167/2013, (EU) nr. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 og (EU) 2019/2144 samt direktiv 2014/90/EU, (EU) 2016/797 og (EU) 2020/1828 (forordningen om kunstig intelligens) ("AI-forordningen").

³ Europa-Kommissionen, Model contractual clauses for the public procurement of High-Risk AI ("MCC-AI-High-Risk"), Version February 2025 – Procurement of High-Risk AI, Link: [Model Clauses High Risk.docx](#) (senest tilgået den 11. august 2025).

Oversigten tager udgangspunkt i, at det omhandlende AI-system betragtes som højrisiko, men det er vigtigt, at kommunen er opmærksom på de andre niveauer.

1.3 Behov for supplerende og tilpasning

Oversigten viser typiske krav i AI-forordningen til højrisiko-AI-systemer. Kravene er ikke udtømmende, så kommunen skal tilpasse og supplere dem efter det konkrete AI-projekt. Kravene er overordnede og skal konkretiseres til mere specifikke krav til systemet.

Formuleringen af kravene og dokumentationen heraf i oversigten vil skulle opdateres og ændres i takt med, at højrisiko-AI-systemet ændrer sig under udviklingsprocessen eller efter idriftsættelsen. Oversigten er dermed også et dynamisk dokument, som kommunen skal genbesøge med passende intervaller.

1.4 Indkøb af AI-systemer

Når kommunen køber AI-systemer gennem udbud, er det vigtigt at sikre, at kravene i AI-forordningen overholdes, og at tage højde for AI-systemers særlige karakteristika. AI-systemer udvikler sig hurtigt, er komplekse og kan være uforudsigelige, hvilket har betydning for krav, tildelingskriterier og kontraktstyring.

En grundig forberedelse er afgørende for at sikre en vellykket udbudsproces. Dette indebærer, at kommunen bør foretage en markedsdialog for at forstå de teknologiske muligheder, leverandørernes modenhed samt hvordan markedet vil kunne opfylde kravene. Her er det ligeledes vigtigt, at kommunen afsøger, hvilke omkostninger der vil være forbundet hermed, samt hvordan dokumentation kan udarbejdes.

Kravene til indkøb af et AI-system bør afspejle systemets kompleksitet og kravene i AI-forordningen. AI-systemer bygger ofte på komplekse algoritmer, så det kan være svært at lave meget tekniske krav. Det anbefales derfor at beskrive den ønskede funktionalitet og formålet med systemet frem for tekniske løsninger. Ud over funktionelle krav er det vigtigt at stille krav til sikkerhed, robusthed, skalerbarhed og de regulatoriske krav, der sikrer overholdelse af AI-forordningen. Kommunen bør også overveje, hvordan gennemsigtighed og mulighed for audit kan sikres, herunder hvordan systemet kan dokumenteres.

Mindstekrav er de minimumskrav, der skal være opfyldt, for at et tilbud kan godkendes. Mindstekravene skal formuleres præcist og kun omfatte det, der er nødvendigt. De må ikke være for restriktive, da det kan udelukke gode løsninger, så kommunen skal overveje, hvor nødvendige de er. Når kommunen bruger kravene i oversigten, bør kommunen vurdere, om de skal være mindstekrav eller almindelige krav.

Tildelingskriterierne skal sikre en god balance mellem pris og kvalitet. AI-systemer varierer meget i funktionalitet og pris, så for stor vægt på pris kan betyde, at kvaliteten ikke er god nok. Det anbefales at vægte kvalitet højt, især systemets præcision, robusthed, forklarlighed og sikkerhed. Brugervenlighed, skalerbarhed og vedligeholdelse kan også være relevante. For at vurdere løsningen kan kommunen bruge testscenarier, pilotprojekter eller Proof of Concept, hvor leverandøren viser, hvordan systemet virker i praksis.

Efter implementeringen af AI-systemet er det væsentligt, at kommunen etablerer en struktur, der sikrer løbende overvågning og evaluering af systemets drift. Dette kan omfatte regelmæssige audits, performance-evalueringer og vurderinger af, om systemet fortsat lever op til AI-forordningens krav og de forventede resultater.

1.5 Forholdet til databeskyttelsesforordningen⁴

Databeskyttelsesforordningen stiller krav og designprincipper om databeskyttelse gennem design og standardindstillinger, jf. artikel 25. Disse krav kan gælde allerede fra udviklingen af AI-systemets processer og design, da den dataansvarlige skal sikre, at databeskyttelsesprincipperne er indbygget i systemet. Oversigten her indeholder ikke krav fra databeskyttelsesforordningen, men der henvises til særskilt oversigt om disse krav, som kan ses [her](#). Det er vigtigt at se de to oversigter i sammenhæng og være opmærksom på forskellene i retsgrundlaget.

2. KRAV TIL HØJRISIKO-AI-SYSTEMER I AI-FORORDNINGEN

2.1 Krav til idriftsætter

Som idriftsætter skal kommunen overholde en række krav, hvis AI-systemet vurderes at være et højrisiko-AI-system. Kommunen skal vurdere og sikre overholdelse af kravene ved udvikling og anvendelse af højrisiko-AI-systemet, men bør dog ligeledes orientere sig i kravene, der gælder for udbydere, jf. oversigten herom.

Oversigten er lavet, så kommunen løbende i højre kolonne kan dokumentere, hvordan kravene er opfyldt i AI-systemet. Hvis et krav ikke er relevant, kan kommunen skrive det og begrunde det. Der bruges et ”følg eller forklar”-princip.

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse).